

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjien lomituspävelulain 27 ja 27 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjien lomituspävelulain 27 ja 27 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta (HE 160/2017 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Annika Parsons, sosiaali- ja terveysministeriö
- johtaja Antti Huhtamäki, Maatalousyrittäjien eläkelaitos

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maatalousyrittäjien lomituspävelulakia siten, että vuonna 2018 pidettävässä lomituksessa maatalousyrittäjiltä perittäviä sijaispäämaksuja alennetaan.

Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018 ja sen on tarkoitus olla voimassa 31 päivään joulukuuta 2018.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Hallitus päätti syksyn 2017 budjettiriihessä kohdistaa 1 miljoonan euron määrärahan lomituspävelujen sijaispäämaksujen alentamiseen. Maksualennuksen tavoitteena on tukea maatalousyrittäjien työhyvinvointia ja jaksamista maatalouden haastavassa taloudellisessa tilanteessa.

Maatalouslomitusta on maksutonta kotieläintaloutta päätoimisesti harjoittavalle maatalousyrittäjälle 26 päivän vuosiloman ajalta lukuun ottamatta mahdollisia valvontakäyntejä tilalla ja automaation vaatimaa varallaoloa. Asiaksmaksuja sen sijaan peritään sijaisavusta ja tuetusta mak-

Valiokunnan mietintö StVM 13/2017 vp

sullisesta lomittaja-avusta. Sijaisapuun on oikeus lähinnä silloin, kun yrittäjä on tilapäisen syyn vuoksi estynyt hoitamasta välttämättömiä yrityksen hoitoon liittyviä tehtäviä. Sijaisapua käytetään pääsääntöisesti joko työkyvyttömyyden tai perhevapaan vuoksi.

Sijaisavun tuntimaksua ehdotetaan vuonna 2018 alennettavaksi 4,59 prosenttia. Näin vuodelle 2017 hyväksytyn määräaikaisen maksualennuksen voimassaoloa jatketaan vuodella ja maksu pysyy kuluvan vuoden tasolla eli 12 euronä tunnilta. Ilman alennusta maksu olisi 13,66 euroa tunnilta. Tuetun maksullisen lomituksen sekä varallaolon asiakasmaksut sen sijaan nousevat vuonna 2018.

Valiokunta pitää sijaisapumaksun alentamista tarkoituksenmukaisena. Maksun alentamisen tavoitteena on laskea palvelujen käyttökynnystä. Näin alennuksella pyritään kannustamaan yrittäjiä sairauden tai perhevapaan aikana irrotautumaan työstä ja huolehtimaan jaksamisestaan sekä työkykynsä ylläpitämisestä.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 160/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 23.11.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tuula Haatainen sd
varapuheenjohtaja Hannakaisa Heikkinen kesk
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Niilo Keränen kesk
jäsen Anneli Kiljunen sd
jäsen Sanna Lauslahti kok
jäsen Anne Louhelainen sin
jäsen Ulla Parviainen kesk
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas
jäsen Pekka Puska kesk
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Kristiina Salonen sd
jäsen Sari Sarkomaa kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää

Valiokunnan mietintö StVM 13/2017 vp
Vastalause

VASTALAUSE

Perustelut

Hallitus päätti syksyn 2017 budjettiriihessä kohdistaa 1 miljoonan euron panostuksen lomituspalvelujen sijaisapumaksujen osittaiseen alentamiseen.

Lakiehdotus on lähtökohtaisesti hyvä, koska se auttaa maaviljelijöitä jaksamaan nykyisessä työtaakassa. Hallitus on siis sinänsä tehnyt oikeansuuntaisia ratkaisuja. Ehdotettava 1 miljoonan euron panostus on kuitenkin liian vähäinen.

Valiokunta esittää 1 miljoonan euron määrärahan lomituspalvelujen sijaisapumaksujen alentamiseen. Perussuomalaisten vaihtoehtobudjetissa ehdotetaan lisäyksenä 2 miljoonaa euroa maatalouslomituksen tukemiseksi. Näin ollen on ehdotettava panostus riittämätöntä.

Arvostelu kohdistuu myös siihen, että ratkaisu on vain vuoden mittainen. Lain määräaikaisuus on liian lyhyt, jotta nähtäisiin todelliset lain vaikutukset.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että lakiehdotus hyväksytään muutettuna (*Vastalauseen muutosehdotukset*) ja

että hyväksytään yksi lausuma (*Vastalauseen lausumaehdotus*).

Vastalauseen muutosehdotukset

Laki

maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 27 ja 27 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 27 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1663/2015, väliaikaisesti uusi 2 momentti ja 27 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1663/2015, väliaikaisesti uusi 2 momentti, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö StVM 13/2017 vp
Vastalause

27 §

Sijaisavusta perittävät maksut

Työtulon perusteella 1 momentin mukaan määrättyä tuntimaksua alennetaan 9 prosentilla vuonna 2018 pidetyssä sijaisavussa.

27 b §

Yritystoiminnan järjestelyjä varten annettavasta sijaisavusta perittävä maksu

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, sijaisavun saajalta peritään 7 i §:n perusteella vuonna 2018 pidetystä sijaisavusta 10,50 euroa tunnilta. Sen estämättä, mitä 47 b §:n 2 momentissa säädetään, tässä momentissa mainittu rahamäärä vastaa vuoden 2018 palkkakertoimen tasoa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään huhtikuuta 2019.

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus vahvistaa lomituspalvelujen kehittämistä edelleen pidemmällä aikavälillä. Tällöin kehittämistoimien määräaikojen tulee olla riittävän pitkiä.

Helsingissä 23.11.2017

Arja Juvonen ps